

KÖSZÖG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:

Helyben házhoz szállítva 1-60 Pengő
Vidékre postán 2- Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:
Vitéz Szabadvány Ferenc
Vásártér 13. Telefonszám 4.

Kiadótulajdonos:
Rónai Frigyes
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
Hirdetések díja előre fizetendő
Nyitóléc sora 40 fillér
Szövegközötti reklámhír sora 20 fillér.

Márciusi álmok.

Végighaligattam lelkes tüzes, okos márciusi ünnepi beszédeket. Mind megannyi összehasonlítást tett a márciusi nagy nagy napok és a nemzet legújabb tragédiája között. Mind megannyi vizasztalt, lelkesített és fel emelt.

Legjobban azonban két beszéd markolt a szívembe.

Az egyik nem párhuzamosan, de frappáns rávilágítással a márciusi ifjúság 12 pontja és a mai magyar nemzet kívánságai között, a mai magyar nemzet életfeltételei és életfeladatai között kereste, mutatta ki az összefüggéseket, az eltávolodásokat, a ma mindig megoldásra váró kóreléseket a változott viszonyok tükrében. Megdöbbentve vonhattuk le belőle a tanulságot, hogy a márciusi ifjúság 12 pontjából még mindig mennyit nem valósított meg az élet, még mindig mennyire távol vagyunk a nemzeti álmok teljesítésétől, mennyit eljuttottunk azokból az igazságokból, amiket akkor megnyertünk s amiket akkor, majdnem 100 esztendő előtt az őtlünkbe hullottak, s mily messze vagyunk ma 1848 vezetőinek jellemétől, akaratától és önzetlenségétől.

A másik beszéd vezérfonala az az átülő erejű nemzeti önzet és nemzeti össz-fogás volt, mit a dicsőséges 48-as idők tüne nényesen megteremtettek s amit a mai alélt időkben, a mai nyomoruságban, amikor százszorosán ezerszeresen kellene, hogy áthassanak minden magyart, hiába keresünk. Ha időlegesen és színelig összedobhannak is néha a szívek, ha fellángol is itt-ott magyar szalmalánggal a nemzeti egység megteremtésének szinte akarása, litkos szélfeszítő erők, szótpraladó és ősi érdekek, féltékeny gyanakvások úgy röpiük szerte, egymásról minél távolabbra a nemzet fiait, mint a lúz fészkekből a szél a zsarátnokot, hogy azután a szerzetesórt sziporkák magukban elhamvadjanak.

Ünnepeltünk magyar dicsőséget és magyar álmokat, de ezt a dicsőséget nem tudjuk oltárra emelni, azokat a magyar álmokat, amiktől jövőnk függ, nem tudjuk valóra váltani, mert még mindig nem tudjuk egységes acéltömbbé kovácsolni a magyart, még mindig tomhol közöttünk a turáni átok. Sőt különösen városunkban, jobban, mint bármikor.

Márciusi ünnepek az iskolákban.

Mint minden évben, ezidén is méltóan ünnepelték meg iskoláink március idusát.

Az ünnepekről a következőkben számolunk be.

A magyar királyi állami tanítóképző intézet ifjúsága folyó hó 15-én d. e. 1/11-kor jól sikerült március

15-iki ünnepeket rendezett az intézet nagytermében Bogár Gyula tanár vezetése alatt. Az ünnepély gazdag és változatos műsorán ünnepi beszéd, felolvasás, szavalatok, melodráma és szívalókórus szerepeltek. Az egybeült közönség tüsszal és lelkes ünnepléssel köszönte meg a szereplőknek a szép műsort és a kedves márciusi hangulatot.

Az intézettel kapcsolatban álló gyakorló elemi iskola tanulónak ünnepélyét Szijj Béla gyakorló iskolai tanító rendezte az alsó tagozat részére 4 órai kezdettel. Szijj Béla kedves felépítésű beszéde nyitotta meg mindkét tagozatban az ünnepeket és ehhez kapcsolódott a kis növendékek bájosabb-nál-bájosabb szavalatai és énekszámai. A közönség hálásan tapsolta meg a kis szereplőket.

Az év leánylicumban az ideai iskolai ünnepélynek különös jelentőséget adott Muray Rudolf tankerületi főigazgató megjelenése. Kiéppen látogatást végzett az intézetben. Az ünnepély műsorán szép szavalatok, sikerült karénekszámok és zongora-előadások szerepeltek. Felolvasást tartott Oláh Mária VIII. o. t., az önképzőkör ifjúsági elnöke. Az ünnepély ártkörű levezetése, a tanulókon kívül csak a tanári és nevelő testület és szülők jelentek meg, de azért az ünnepeket az iskolai kereten mégis túlnőtt komolyságával, gyönyörű rendezésével s a belőle áradó meggyőződéssel egy szebb jövőbe vetett bizodalomával.

Március 15-ét a bencésgimnáziumban a hagyományokhoz híven a Czuczor Gergely-Önképzőkör tartotta meg hazafias ünnepély keretében. A himnusz elneklése után Horváth Gy. VII. o. t. emlékezett meg a 48-as vívmányokról, majd Felber István VII. o. t. lelkes szavalata (Március 15.) volt az átmenet Nemeth Ferenc VIII. o. t. beszédéhez, aki a világháborúban elesett hőseinkről emlékezett meg. Dániel Endre VIII. o. t., Pulay László VI. o. t. hegedűkísérettel adta elő a „Kik voltak a honvédek” c. melodramát. A műsort az intézeti zenekar számai tették változatosabbá (Egyveleg a János-vitezből, Rákóczy induló). Az ünnepély a szózat elneklésével ért véget.

Méltó ünnepélyességgel folyt le a város közönségének jelenlétében d. e. március 15-ike a polgáriban. A Hiszkegy bevezető akkordjai után Taucher Gusztáv igazgató helyettes ünnepélyes beszédében méltatta a nagy nap jelentőségét és ezzel kapcsolatban a márciusi ifjúság és 48-as nemzedék hőmentő és építő munkáját és buzdió példaképpül állította hazafias tevékenységüket a mai fiatalság elé. Majd Orbán Lőrinc, Wittchen Jenő és Emericzy Dezső jól hangsúlyozott hazafias szavalatai váltakoztak a

Freiszmuth József tanár vezetésével előadott összhangzatos alkalmi énekekkel. Majd Pavetits Ed. tanár bevezető beszéde után az ujonnan felvett cserkészek fogadalmat tettek, akiket szívélyes szavak kíséretében az öregcserkészek nevében Kóczián Emil üdvözölt. A szózat elneklése után véget ért a felemelő szép ünnepély. Délután a cserkészek Pavetits Ed. parancsnok vezetésével és a szülők bevonásával teázás közben műsoros előadást és tombolajátékot rendeztek.

Az evang. elemi iskolában megrendezett ünnepély volt már 1/9 óra kezdettel. Ezen nagy számban vettek részt a gyermekek szülei és más érdeklődők. A szavalatok és énekek egy téná köré csoportosultak. „A székegyü álmi” képezte a főgondolatot, aki Erdélyt felszabadítva látja Ennek színpadonként vonult fel egy csapat fiatal lengő zászlóval, mint egy felszabadító sereg. A nap jelentőségéről Kühn János igazgató beszélt a vendégekhez a gyermekekhez. Utána istentiszteletre mentek a tanulók és a közönség.

Az új főapátról.

Legutóbbi számunkban már jelentettük, hogy a papi Kelemen Krizostom pannonhalmi koadjutor a pannonhalmi egyházmegye főpástorává és a magyar Szent Korona alá tartozó valamennyi Szent Benedekrend apátság főapáttjává és örökös elnökévé nevezte ki. Mai számunkban közöljük az új főapát élettrajzi adatait a következőkben.

Az új főapát 1884 január 10-én született Hahótón, tehát most van kette 49. évében. Középköskoláit Keszthelyen végezte a premonstreiek főgimnáziumában és 1903. augusztus 6-án lépett be Szent Benedek rendjébe, ahol osztályfőnöke volt Serédi Jusztinián bíboros hercegprímásnak. 1910 július 1-én szentelték áldozópappá. Jelentős szociális működést fejtett ki és szónoki készségével országos nevet szerzett. 1928-ban a győri bencésgimnázium igazgatója. Ebben az állásában érte őt 1920 augusztus 24-én az apostoli Szentszék kitüntetése, amikor a beteg Bárdos Remig pannonhalmi főapát mellé nevezték ki koadjutornak, a főapát teljesjogú helyettesének. Amikor Bárdos főapát elhunyt Róma ugy döntött, hogy a rend vezetése továbbra is az ő kezében maradjon. A kinevezés ugy a Szent Benedek rendjében, mint a társadalom és a katolikus világ legszelesebb rétegeiben osztatlan örömet keltett.

Színház.

Most jön az utolsó hét. Most dől el, melyik városról mond le a színház. Egerszegről-e vagy Kőszegről? Nagyon kérjük a helybeli színházoló közönséget, a nehéz idők dacára, amikor arról van szó, hogy biztosíthatunk magunknak egyszer s minden

korra egy kiváló nivós szintársulatot, tozza meg mindenké, aki csak teheti, a kultúráért azt az áldozatot, amely egyúttal szórakozást is jelent és járjon az utolsó előadásokra minél nagyobb számban. Ma élünk éppen abban a korban, amikor minden ember kell, hogy szükségét lássa, hogy lerója kötelességét ugy a kultúrával, mint annak lelkes apostolival, valamint önnagával szemben is. Ma ez nemcsak egyéni, nemcsak hazafias, hanem városunk iránti kötelesség is. Sok tekintetben a színészek tartják ébren ma az elhaló önbizalmat, ők felejtetik el az emberrel a mindennapi élet keserves küzdelmeit. Ezért mindenki áldozzon anyagi ereiéhez képest, de feltétlenül áldozzon mindenké Thália oltárán. Áldozzunk azért is mert ilyen kitűnő erőkből álló képzett, szerepeiket jól tudó és összefüggő szintársulatot oly kiváló igazgatóval, mint a jelenlegi, még ugysem igen láttuk városunk szerény falai között.

Elmult pénteken szépszámu közönség várt az „Éjjeli tangó” bemutatójára. Váratlan darabcsere történt az igazgató szerint azért, mert az operett egyik főszereplője annyira az utolsó pillanatban mondta le az előadást, hogy már senki sem tudott beugrani. A közönség egy részét azért érte kellemetlenül a darabváltás, mert a „Torockói menyasszonyt” már látták. A darabról mazáról nincs mit ujjat mondanunk, az előadás jobb és nivósabb volt, mint a Kamara Színházé. Ezzel mindent meg is mosdottunk.

Szombaton Mészáros Ági és Kömives Sándor jutalomjátékaiként szép számu közönség tapsolta végig az „Ötletek frakia” című hangulatos, az átlagnál sokkal jobb operett előadást. Mindenki tudtára legjavát adta. Elsősorban az ünnepeket Mészáros Ági és Kömives Sándor. A hárenekes szerepében kellemes és szép hangjával feltűnt ez este Korányi István. Vasárnap délután „Ami-or a kislányból nagylány lesz”, este a „Kadettszerlem” pompás előadásait élvezte a nagyszámu közönség. Hétfőn diszelőadásban „Cigányháró” ment Lauri-sinnel. Ez estéről, amely Kőszeg kulturális és társadalmi szenzációja lett, külön cikkben számolunk be.

Kedden annak dicára, hogy a „Tűzmadár” városunkban már meg, igen szép számu közönség nézte végig az előadást, amely a társulatnak egyik legsikerültebb, legnagyobb teljesítménye volt. Torma Gusztáv remekelt ismét s megmutatta, hogy mit tud, ha átérzi a szerepet, amelyre nagyszerűen fel is készült. Józsa Irma a modern leány szerepét alakította nagy sikerrel. Deák Lőrincnek és Mikes Belának egészen kivételes nagy alakításait kell még külön is kiemelni a pompás együttesből. A szépszámu közönség igen melegen ünnepelte elsősorban Torma Gusztáv és Mikes Bélát, akiknek ez est jutalomjátékuk volt.

